

Spoorboekje

Planning & Controlcyclus 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. De totale bestuurlijke planning- en controlcyclus	4
3. Een toelichting op de planning- en control instrumenten	5
3.1. Jaarstukken 2020	5
3.2. Perspectiefnota 2022-2025	5
3.3. Voorjaarsnota 2021	6
3.4. Najaarsnota 2021	7
3.5. Programmabegroting 2022-2025	8

1. Inleiding

Voor u ligt het Spoorboekje 2021. In dit spoorboekje wordt een beschrijving gegeven van het doel, de inhoud en de bestuurlijke planning van de verschillende producten van de planning- en controlcyclus voor 2021.

Het betreft hier een beschrijving op hoofdlijnen. Gedetailleerde richtlijnen voor de ambtelijke organisatie zullen in de loop van het jaar voor ieder P&C product separaat verschijnen. Deze specifieke richtlijnen zijn een uitwerking van en sluiten aan bij de bestuurlijke planningen die in dit spoorboekje worden gepresenteerd.

Daarnaast kan, indien de economische ontwikkelingen daar aanleiding toe geven, de raad aanvullend worden geïnformeerd.

2. De totale bestuurlijke planning- en controlcyclus

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen de planning- en controlcyclus beschreven. Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat het college en de raad twee aparte organen zijn met een verschillende positie en met verschillen in bevoegdheden en instrumenten.

In het volgende hoofdstuk wordt een korte toelichting op elk van de instrumenten gegeven.

Instrumenten voor de raad

Om invulling te kunnen geven aan de kaderstellende- en controlerende taak van de raad verschijnen er in 2021 vijf P&C producten, te weten: de Jaarstukken, de Perspectiefnota, de Voorjaarsnota, de Najaarsnota en de Programmabegroting. De inhoud en het moment van verschijnen zijn als volgt:

Maand	Verantwoording	Vorbereiden	Beheersen en Sturen	Plannen en begroten
Juni	Jaarstukken 2020	Perspectiefnota 2022	Voorjaarsnota 2021	
November				Programma-begroting 2022
December			Najaarsnota 2021	

Bij de Jaarstukken wordt er terug gekeken naar het afgelopen begrotingsjaar (2020). De Voor- en Najaarsnota vormen de momenten om verantwoording af te leggen met betrekking tot het verloop van het huidige begrotingsjaar en de huidige Programmabegroting (2021). De Perspectiefnota en Programmabegroting zijn gericht op de toekomst en beslaan de komende vier jaren (2022 tot en met 2025). Ook zullen hierin eventuele lange termijn effecten die bij de Voorjaarsnota worden opgemerkt worden meegenomen.

Instrumenten voor het college

Het college staat voor een goede beleidsuitvoering. Dat doet het college binnen de beleidsmatige en financiële kaders die de raad vaststelt. In 2021 verschijnen de volgende producten ter ondersteuning van de taak van het college:

Maand	Verantwoording	Vorbereiden	Beheersen en Sturen	Plannen en begroten
Mei	Jaarstukken 2020		Voorjaarsnota 2021	
Juni		Perspectiefnota 2022		
November			Najaarsnota 2021	Productenraming 2022

Samenhang

De verschillende onderdelen zijn enerzijds zelfstandige producten, maar maken anderzijds onlosmakelijk deel uit van de totale planning- en controlcyclus. Dit betekent dat zowel naar het heden als naar de toekomst moet worden gekeken en in sommige gevallen ook naar het verleden. Bijvoorbeeld: de Jaarstukken vormen de afronding van een begrotingsjaar (in dit geval 2020), maar geven via de risicoparagraaf tevens aan wat de gemeente op basis van actuele kennis, mogelijk in de toekomst nog te wachten staat.

3. Een toelichting op de planning- en controlinstrumenten

3.1. Jaarstukken 2020

De Jaarstukken zijn het instrument waarmee het college verantwoording aflegt aan de raad over het in de Programmabegroting voor dat jaar vastgelegde beleid en beheer. De Jaarstukken vallen uiteen in de programmaverantwoording, de paragrafen en de jaarrekening.

De programmaverantwoording bestaat uit de verantwoording over de realisatie van de programma's en het overzicht van algemene dekkingsmiddelen. De paragrafen bevatten de verantwoording van hetgeen in de paragrafen van de Programmabegroting is opgenomen. De jaarrekening tot slot bevat de programmarekening van baten en lasten, en de balans.

De vastgestelde Jaarstukken dienen, binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval voor 15 juli van het jaar, volgend op het begrotingsjaar, aan Gedeputeerde Staten te worden toegezonden (art 200 Gemeentewet).

De raad wordt voorgesteld om de programmaverantwoording en de paragrafen voor kennisgeving aan te nemen en de jaarrekening vast te stellen.

Bestuurlijke planning Jaarstukken 2020	
Collegebehandeling	Mei 2021
Te planning behandeling in de raad	Juni 2021

3.2. Perspectiefnota 2022-2025

Voordat de gemeente start met de werkzaamheden voor de Programmabegroting van het komende jaar wordt de Perspectiefnota 2022-2025 opgesteld.

In de Perspectiefnota worden de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen, die zich na de vaststelling van de lopende Programmabegroting hebben voorgedaan gemeld. Er wordt een afweging gemaakt op welke terreinen er meer geld noodzakelijk is en waar eventueel bezuinigd kan worden. Het is aan de raad om deze kaders te stellen voor de uitwerking van de meerjarenbegroting.

Tevens bevat de Perspectiefnota de uitgangspunten van de Programmabegroting 2022-2025. De kaders worden door de raad aangegeven en de raad geeft daarmee opdracht aan het college uitvoering te geven aan de door hen gestelde kaders.

Ter voorbereiding van de Programmabegroting 2022-2025 vraagt het college aan de raad van de gemeente richtinggevende uitspraken te doen over:

- autonome ontwikkelingen;
- nieuwe ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan na het opstellen en vaststellen van de huidige begrotingen (o.a. structurele gevolgen van raadsbesluiten);
- nieuw beleid als gevolg van nieuwe wetgeving;
- aanvragen voor nieuw beleid;
- het financieel beleid;
- investeringsplan;
- reserves en voorzieningen;
- eventuele ombuigingen.

Deze richtinggevende uitspraken vormen mede de basis vormen voor het opstellen van de Programmabegroting 2022–2025.

Bestuurlijke planning Perspectiefnota 2022-2025	
Collegebehandeling	Juni 2021
Te planning behandeling in de raad	Juni 2021

3.3. Voorjaarsnota 2021

De Voorjaarsnota is het instrument om op basis van een eerste rapportage over de stand van zaken over het lopende begrotingsjaar en overige (financiële) invloeden, te komen tot een eerste blik naar de toekomst. Bevindingen opgedaan tijdens het opstellen van de Voorjaarsnota zullen ook als input dienen voor het opstellen van de Perspectiefnota.

Ook dit jaar wordt er naast de budgetafwijkingen veel aandacht besteed aan de beleidsontwikkelingen ten opzichte van de Programmabegroting en zal de raad worden meegenomen in de stand van zaken van diverse onderwerpen, zoals:

- organisatie brede opgaven;
- frictiekosten;
- grondbedrijf;
- lopende investeringen;
- mutaties in reserves en voorzieningen.

Budgetafwijkingen

Met de Voorjaarsnota wordt inzicht gegeven in het verloop van de financiën in het kader van de baten en lasten in de Programmabegroting 2021. Deze afwijkingenrapportage met de hierin genoemde bedragen heeft als peildatum 1 april van het lopende jaar en de beschikbare informatie op het moment van samenstellen.

Daarnaast worden alle relevante budgetafwijkingen en eventuele structurele effecten vanuit de Jaarrekening in de Voorjaarsnota gemeld en in een voorstel tot begrotingswijziging aan de raad voorgelegd.

De meerjarenbegroting wordt bijgesteld op de volgende elementen:

- inkomsten uit de algemene uitkering;
- de renteontwikkeling op de kapitaalmarkt;
- budgetafwijkingen ten opzichte van de lopende meerjarenbegroting.

Beleidsontwikkelingen

De raad heeft meermaals aangegeven behoefte te hebben aan meer inzicht in de voortgang van het beleidsmatige deel van de Programmabegroting. Naast de budgetafwijkingen is er daarom bij de Voor- en Najaarsnota een 'stoplichtrapportage' toegevoegd waarin de voortgang van 'Wat gaan we er voor doen?' uit de Programmabegroting wordt weergegeven. Ook hierbij geldt bij de Voorjaarsnota een peildatum van 1 april van het lopende jaar. Tevens is een zevende W-vraag aan het geheel toegevoegd, te weten: 'Wanneer wordt het uitgevoerd?'.

Bestuurlijke planning Voorjaarsnota 2021	
Collegebehandeling	Mei 2021
Te planning behandeling in de raad	Juni 2021

3.4. Najaarsnota 2021

De Najaarsnota is het instrument om op basis van een laatste rapportage over de stand van zaken over het lopende begrotingsjaar en overige (financiële) invloeden, te komen tot een eerste blik naar de toekomst.

Ook dit jaar wordt er naast de budgetafwijkingen veel aandacht besteed aan de beleidsontwikkelingen ten opzichte van de Programmabegroting 2021 en zal de raad worden meegenomen in de stand van zaken van diverse onderwerpen, zoals:

- organisatie brede opgaven;
- frictiekosten;
- grondbedrijf;
- lopende investeringen;
- mutaties in reserves en voorzieningen.

Budgetafwijkingen

Met de Najaarsnota wordt inzicht gegeven in het verloop van de financiën in het kader van de baten en lasten in de Programmabegroting. Deze afwijkingenrapportage met de hierin genoemde bedragen heeft als peildatum 1 oktober van het lopende jaar en de beschikbare informatie op het moment van samenstellen.

Daarnaast worden alle relevante budgetafwijkingen en eventuele structurele effecten vanuit de Jaarrekening in de Voorjaarsnota gemeld en in een voorstel tot begrotingswijziging aan de raad voorgelegd.

De meerjarenbegroting wordt bijgesteld op de volgende elementen:

- inkomsten uit de algemene uitkering;
- de renteontwikkeling op de kapitaalmarkt;
- budgetafwijkingen ten opzichte van de lopende meerjarenbegroting.

Beleidsontwikkelingen

De raad heeft meermaals aangegeven behoefte te hebben aan meer inzicht in de voortgang van het beleidsmatige deel van de Programmabegroting. Naast de budgetafwijkingen is er daarom bij de Voor- en Najaarsnota een 'stoplichtrapportage' toegevoegd waarin de voortgang van 'Wat gaan we er voor doen?' uit de Programmabegroting wordt weergegeven. Ook hierbij geldt bij de Najaarsnota een peildatum van 1 oktober van het lopende jaar. Tevens is een zevende W-vraag aan het geheel toegevoegd, te weten: 'Wanneer wordt het uitgevoerd?'.

Bestuurlijke planning Najaarsnota 2021	
Collegebehandeling	November 2021
Te planning behandeling in de raad	December 2021

3.5. Programmabegroting 2022-2025

De Programmabegroting geeft enerzijds de budgettaire kaders aan voor de komende vier jaar (2022-2025). De basis voor deze budgettaire kaders wordt gevormd door de meerjarige Productenraming. Extra aanvragen voor nieuw beleid en/of investeringen kunnen alleen worden meegenomen indien hierover een raadsbesluit is genomen.

Anderzijds wordt in de Programmabegroting het beleid voor de komende vier jaar uitgewerkt in programma's en paragrafen. Hierbij spelen zeven W-vragen een belangrijke rol. Dit zijn:

- wat willen we bereiken?;
- wat gaan we daarvoor doen?;
- wanneer is het gereed?;
- wat mag het kosten?;
- welke beleidsindicatoren zijn hierbij relevant?;
- wat zijn de verbonden partijen/met wie werken we samen?;
- wat zijn de risico's?;

In de Programmabegroting wordt onder andere een besluit gevraagd om in te stemmen met:

- de beschikbare budgetten op programmaniveau;
- de (vervangings-)investeringen opgenomen in het investeringsplan.

De vastgestelde Programmabegroting wordt aan Gedeputeerde Staten van de van de Provincie Zuid-Holland aangeboden. Dit dient binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval voor 15 november van het jaar voorafgaande aan daar waarvoor de Programmabegroting dient, te gebeuren (art 191 Gemeentewet).

Bestuurlijke planning Programmabegroting 2022-2025	
Collegebehandeling	September 2021
Te planning behandeling in de raad	November 2021

